

ת"פ 45419/10/17 - מדינת ישראל נגד ע ב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45419-10-17 מדינת ישראל נ' ב

בפני
כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ע ב

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד נעמה ישראל

ב"כ הנאשם: עו"ד דניאל מירסקי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בשל מעשים שביצע ביום 28.9.16. באותו מועד, בשעות הצהריים, ארע ויכוח בנוגע למיקום התקנת מזגן בין הנאשם לשכנתו, שהייתה באותה עת כבת 73 שנים, והיא צעקה על המתקינים שהיו במקום. כששמע הנאשם את צעקותיה נקש על דלת ביתה. המתלוננת, אשר שוחחה באותה שעה עם בניה בשיחת ועידה מהטלפון הנייד, מסרה את הטלפון הנייד לנאשם על מנת שישוחח עם בניה. הנאשם זרק את הטלפון וקילל את המתלוננת. המתלוננת צעקה בכעס וקיללה את הנאשם, ואף הסיטה מדרכה את אשתו של הנאשם, אשר ניסתה להתערב והחזיקה בידה תינוק. הנאשם הכה את המתלוננת במכת אגרוף לפניה. כתוצאה מהמכה נגרם למתלוננת שבר ברצפת ארובת העין השמאלית, נפוחות ברירית העצמות המקסילריות ובמערות המצח מימין. המתלוננת אף חוותה תעוקת חזה ואושפזה בבית חולים למשך תשעה ימים.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני, במסגרתו כתב האישום תוקן. הוסכם כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע. עוד הוסכם, כי יוכן בעניינו של הנאשם תסקיר שירות מבחן, שיבחן, בין היתר, אפשרות של "צדק מאחה", ולבקשת ב"כ הנאשם יתייחס גם לשאלת ביטול ההרשעה. לבסוף הוסכם, כי המאשימה תעתור לעונש של תשעה חודשי מאסר בפועל וכי ב"כ הנאשם יהיה חופשי בטעונו, הן לעניין ההרשעה, הן לעניין העונש.

3. ביום 1.2.18 הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית שבחנה את כשירותו של הנאשם לעמוד לדין ואחריותו למעשיו. בחוות הדעת תואר, כי הנאשם יליד 1976, נשוי ואב לשלושה ילדים, בוגר שתיים עשרה שנות לימוד ובעל תעודת בגרות,

באותה עת לא עבד וקיבל קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי. הנאשם חווה ילדות מורכבת, עבר תאונת עבודה ולא שירת בצבא, חזר בתשובה ונישא בגיל 25. הוא עבד בעבודות שונות ובהם גם טבחות, ופטר. לאחר פטירת אביו ובעקבות פיטוריו חלה הדרדרות במצבו הנפשי של הנאשם והוא חווה מצבי חרדה קשים, החל לשמוע קולות וחשד בסובבים אותו. הנאשם פנה למטפל פרטי שאינו רופא. בהמשך מצבו הוסיף להתדרדר והתנהגותו התבטאה בכעס, חוסר שקט, קושי לישון בלילות ותחושות פחד ורדיפה. בחודש יולי 2017 נבדק הנאשם לראשונה על ידי פסיכיאטר, אובחן כסובל ממחלת נפש והחל לקבל טיפול. הפסיכיאטר המחוזי קבע כי הנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, וכי העבירה שביצע, לא נבעה ממחלת הנפש ממנה הוא סובל. נקבע כי מצבו הנפשי של הנאשם מאוזן, והוא זקוק לטיפול פסיכיאטרי שאותו ניתן לקבל בקהילה.

4. תסקיר שירות מבחן מיום 9.10.18 מתאר את קורות חייו של הנאשם, אשר באותה עת עבד כמנהל מטבח ולמד בכולל. תוארה ההתדרדרות במצבו הנפשי לאחר פטירת אביו, העובדה שפנה לקבל טיפול פסיכיאטרי בחודש יולי 2017, קיבל טיפול במשך כחצי שנה, אך הפסיק אותו לטובת טיפול אלטרנטיבי, מאחר וחש בטוב ולא חש כי זקוק לתרופות פסיכיאטריות. עם זאת, בהמשך מסר הנאשם לקצין המבחן כי הוא מעוניין לחזור למעקב פסיכיאטרי כדי לבחון מחדש את מצבו.

לנאשם אין עבר פלילי ובהתייחסותו לעבירה תיאר, כי לאורך השנים שמר על קשרי שכנות טובים עם המתלוננת, אולם לאחר שהתקין מזגן השתנו היחסים, מאחר ומיקומו של המזגן הפריע לה, וכי העבירה בוצעה ביום שבו הגיעו טכנאים כדי להעתיק את מיקומו של המזגן. לדבריו, הגיע למקום כשהוא עייף לאחר עבודה לילית, המתלוננת זרקה עליו את הטלפון והדפה אותו והוא אינו זוכר אם הדף אותה או הכה אותה במכת אגרוף. לדבריו, רק לאחר שקיבל את כתב האישום, הבין כי פגע בה ופנה אליה בבקשת סליחה, ואף העתיק את מקומו מגוריו לשכונה סמוכה, מתוך כוונה להתחשב ברגשות המתלוננת ולהקל עליה. בפני שירות המבחן הביע חרטה על מעשיו, שאינם אופייניים לו ורצון לפצות את המתלוננת. נעשה ניסיון לקיים הליך "צדק מאחה" בין הצדדים, אך ההליך לא הבשיל, שלא באחריות הנאשם.

קצין המבחן התרשם, כי לצד הבעת רצון פורמלית של הנאשם לשנות את אורח חייו, הוא שלל נזקקות לטיפול המותאם לצרכיו, מלבד הטיפול האלטרנטיבי שבו השתתף, ורק בשלב מאוחר יותר הביע רצון לחזור גם לטיפול פסיכיאטרי. שירות המבחן התרשם עוד, כי העבירה בוצעה בתקופה בה היה הנאשם נתון במשבר נפשי והתמודד גם עם קשיים כלכליים. על אף, שהפסיק את הטיפול התרופתי הפסיכיאטרי, הוא הצליח לגלות אחריות כלפי משפחתו וניסה לטפל בבעיותיו הנפשיות בשיטת טיפול אלטרנטיבית, שלתחושתו התאימה למצבו. בנוסף התרשם שירות המבחן, כי מעשה העבירה הוא התנהגות אלימה פתאומית, שאינה מאפיינת את הנאשם בדרך כלל, אך מבטאת קשיים בוויסות דחפים ושליטה עצמית, במיוחד בעת מצבי לחץ. קשייו להיזכר בפרטי האירוע חרף הודאתו והבנת השלכות מעשיו רק לאחר שהוגש נגדו כתב האישום, מלמדים על ניתוק רגשי, ואולם, החרטה שהביע הנאשם, הצער, הבושה על המעשים והרצון לפצות את המתלוננת ואת משפחתה, כמו גם נכונותו לעבור דירה על מנת לצמצם את הפגיעה בה, מהווים גורמי סיכוי לשיקום. שירות המבחן העריך, כי הנאשם לא יתאים למסגרת של שירות לתועלת הציבור ואף לא לעבודות שירות, והמליץ לגזור עליו צו מבחן למשך שנה לצורך בחינת ייצוב מצבו הנפשי, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת וקנס. שירות המבחן לא המליץ על ביטול הרשעת הנאשם, מאחר ולא ראה כי צפויה לנאשם פגיעה משמעותית כתוצאה מהרשעתו בדין, וכן לנוכח חומרת העבירה ורמת הסיכון להישנותה.

5. חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 9.12.18 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עבודות שירות.

6. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין תשעה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם תשעה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי בסך ₪ 10,000 למתלוננת. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם ואת החבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה מהם.
7. ב"כ הנאשם, אשר תמך עמדתו העונשית בפסיקה, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן. לחילופין, ביקש להסתפק בעונש המצוי ברף התחתון של מתחם הענישה, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות. ב"כ הנאשם הדגיש, כי הנאשם חסר עבר פלילי וכי התנהלותו באירוע היא חריגה לאורחות חייו בדרך כלל. עוד הודגשו מחלת הנפש ממנה סובל הנאשם ומאמציו לקיים אורח חיים נורמטיבי ומתפקד, חרף מחלתו. הודגש כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו והצטער, וניסיונות שלו לבקש את סליחתה של המתלוננת לא נענו. עוד נטען, כי הנאשם נכון להשתלב בהליך של טיפול והתקשה להבין מדוע שירות המבחן לא מצא מקום לשלבו בהליך כזה.
8. מטעם ההגנה הוגשו מכתב המלצה מהנהלת ישיבת "אש התלמוד", שבה עובד הנאשם, המתאר את מסירותו של הנאשם לעבודתו, וכן מכתב מרב בית המדרש "תורת דוד", שבה לומד הנאשם, בו תואר כי לאחר האירוע פנה הנאשם לראש הישיבה, הביע בפניו חרטה עמוקה ורצון פנימי לעבודת תיקון וטיהור המידות.
9. אשתו של הנאשם העידה בבכי על הקשיים שחוו בני הזוג במהלך נישואיהם ועל המשבר בו היה נתון הנאשם במועד ביצוע העבירה. אשת הנאשם הביעה צער על התנהלות בעלה והוסיפה כי לאחר האירוע הם עברו דירה, ביקשו מהמתלוננת סליחה, והיא סלחה להם. היא תיארה כי הנאשם מצטער עמוקות על מה שעשה וביקשה את רחמי בית המשפט, שכן הנאשם הוא המפרנס העיקרי בבית, משעה שהיא פוטרה מעבודתה, ומשפחתם תלויה בו.
10. במסגרת פרשת העונש הוגשה הצהרת נפגעת העבירה, בה תיארה המתלוננת כי הנאשם גרם לה שבר בפנים שבעקבותיו היא אושפזה בבית חולים למשך תשעה ימים, ובהם ימי חג, ובמהלכם אף עברה צנתור. לאחר שחרורה מבית החולים עברה שיקום בן מספר שבועות, תקופה שבמהלכה הייתה חלשה מאד והתקשתה לבצע משימות יומיומיות. מאז, במשך כשנתיים, היא נמצאת במעקב קרדיולוגי ונוטלת תרופות באופן קבוע. המתלוננת ציינה כי השבר בלחי הותיר צלקת על פניה, אשר מזכירה לה את האירוע בכל יום. עוד תיארה כי היא גמלאית, אלמנה המתגוררת בגפה, ומאז התקיפה התגבר חששה להיות לבד בביתה, חשופה לפגיעה משכניה. טרם מעבר הדירה של הנאשם, היא אף חששה לצאת מביתה, פן תיתקל בו. בעקבות סיטים בלילות היא פנתה לטיפול פסיכולוגי ובהמשך טופלה בתרופות פסיכיאטריות. לדבריה, היא לא הסכימה לקבל את בקשת הסליחה של הנאשם, מאחר ולתחושתה פנה אליה על מנת להתחמק מאחריות או מעונש. המתלוננת ביקשה להזכיר, כי הנאשם הוא צעיר שתקף אישה מבוגרת בגיל סבתו. לבסוף ביקשה, כי אם בית המשפט יראה לגזור עליו מאסר בדרך של עבודות שירות, אזי שאלה יבוצעו בבית אבות או במוסד שבו מטופלים חסרי ישע.
11. הנאשם בדברו האחרון אמר כי הוא אינו מחפש הצדקות למעשיו ומבין כי טעה.

מתחם העונש ההולם

12. מעשיו של הנאשם פוגעים בשלמות הגוף ובתחושת הביטחון האישי.

13. הנאשם אמנם הכה את המתלוננת מכה אחת בלבד, באמצעות ידו וללא שימוש בנשק קר, לאחר שהחליפו ביניהם קללות, ואולם מדובר במכה שגרמה נזק קשה ומשמעותי למתלוננת, כפי שעולה מתוך עובדות כתב האישום המתוקן. הצהרת נפגעת העבירה מלמדת אף, כי אותה מהלומה הותירה במתלוננת חותם פיזי ונפשי, הנותן את אותותיו עד היום. היא נושאת על פניה צלקת, נזקקת למעקב רפואי וטיפול נפשי וחושה חוסר ביטחון בביתה שלה.

14. מבלי שיהיה בכך כדי להקל ראש בחבלות שנגרמו למתלוננת, יש לומר, כי הגם שמדובר במכה בודדת, טיבה של האלימות שהפעיל הנאשם הוא כזה, שעשויה הייתה לגרום אף לתוצאות קשות מאלה שאירעו בפועל, בפרט שעה שמדובר בקורבן עבירה בגילה של המתלוננת.

15. לא זו בלבד שהנאשם ההין להכות אישה המבוגרת ממנו בשנים רבות, אלא שהדבר נעשה בתוך ביתה, מקום שבו היא אמורה להיות מוגנת מכל.

16. לנוכח אמור לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה ממעשיו של הנאשם היא גבוהה.

17. שימוש באלימות לצורך פתרון סכסוכים הוא, לדאבון הלב, תופעה שכיחה, נפוצה ומסוכנת, ובית המשפט מצווה להילחם בה בדרך של ענישה מחמירה, שתישא עמה מסר ברור של העדר כל מידה של סובלנות כלפי מעשים מסוג זה. ראו למשל ע"פ 8991/10 **מכבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 27.10.11):

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות ... המסר החד-משמעי שעל בתי המשפט להעביר הוא כי לא ניתן להשלים, בשום מקרה, עם פתרון סכסוכים באלימות ובכוח הזרוע..."

18. בחינת הענישה הנוהגת מלמדת על ענישה מגוונת בגין מעשים דומים, החל ממאסר מותנה ופיצוי (ראו למשל עפ"ג (חיפה) 19347-03-16 **טל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 3.4.16); ת"פ (ראשל"צ) 56595-01-13 **מדינת ישראל נ' אהרון** (פורסם בנבו 24.2.14)), עבור דרך מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי (ראו למשל ע"פ (מחוזי מרכז) 16160-10-11 **טבניצק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 25.12.11); ע"פ (חיפה) 33776-01-13 **שמאמי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 10.7.13); ת"פ (שלום ת"א) 34423-01-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (28.4.15)) ועד למאסר בפועל לתקופות ממשית, לצד רכיבי ענישה נלווים (ראו למשל רע"פ 3969/12 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 18.5.12); רע"פ 77/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 9.1.08); עפ"ג (מרכז) 30709-01-12 **לופט נ' מדינת**

ישראל (פורסם בנבו 27.3.12); עפ"ג (מרכז) 4625-01-17 **חן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 18.4.17).

19. שימוש באלימות בנסיבות המקרה דן ובעוצמה שבה נהג הנאשם, והתוצאות הקשות שנגרמו, מחייבים קביעת מתחם עונש הולם המתחיל ומסתיים במאסר בפועל. קשה להלום מצב שבו אדם הנוהג באלימות כפי שנהג הנאשם, לא יענש במאסר מאחורי סורג ובריה, בשעה שקורבנו ממשיכה לשאת על גופה ובנפשה את מזכרת האירוע יום יום.

20. אכן, מצבו הנפשי של הנאשם הוא נתון בעל השפעה על מתחם העונש ההולם, ואולם מידת השפעתו מדודה ומוגבלת. כפי שעולה מתוך חוות הדעת הפסיכיאטרית, שאיש מן הצדדים לא חלק עליה, הנאשם לא ביצע את העבירה בשל מצבו הנפשי, ומשכך, המרחק בין מצבו הנפשי של הנאשם לבין הסייג לאחריות פלילית בשל מחלת נפש, נותר משמעותי.

21. לפיכך, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל בחודשי מאסר בפועל ספורים, ומגיע עד לחמישה- עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לקורבן העבירה. כאן המקום להעיר, כי בעניינו של הנאשם התבקשה אמנם חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, עובדה שהיה בה כדי לטעת בליבו ציפייה מסוימת ביחס לעונש, ואולם חוות הדעת הוזמנה טרם קבלת הצהרת נפגעת העבירה בדבר הפגיעה ארוכת הטווח שהותירו בה מעשיו של הנאשם.

העונש המתאים לנאשם

22. שקלתי לזכות הנאשם את גילו ואת העדרן של הרשעות קודמות, כמו גם את העובדה כי הוא מתאמץ לנהל אורח חיים נורמטיבי ומתפקד, לעבוד ולתמוך במשפחתו. בהקשר זה נתתי דעתי גם לעובדה כי ללא ספק, גזירת עונש המצוי בתוך מתחם העונש ההולם, עשויה לפגוע בבני משפחתו של הנאשם שאותם הוא מפרנס. דא עקא ששיקול זה אינו יכול להיות שיקול בלעדי או מכריע.

23. עוד שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, את החיסכון בזמן שיפוטי שלצד הודאה זו ואת נטילת האחריות על המעשים, הגם שזו אינה שלמה. הנאשם תיאר לפני שירות המבחן את נסיבות ביצוע העבירה באופן שונה במידה מסוימת מתיאורן בכתב האישום. הוא טען כי המתלוננת הקדימה ונהגה באלימות כלפיו, בכך שהדפה אותו וזרקה לעברו את מכשיר הטלפון, עובדות שאינן נזכרות בכתב האישום המתוקן. בנוסף, הנאשם לא הבין בשעת מעשה את משמעות הפגיעה במתלוננת וחומרת האירוע ומשמעות מעשיו התחוור לו רק לאחר שהוגש נגדו כתב אישום. אלה מקימים רמת סיכון מסוימת להישנות התנהגות תוקפנית, עליה עמד גם שירות המבחן.

24. עם זאת, שקלתי את התרשמות שירות המבחן, כי הנאשם אינו בעל דפוסים עברייניים, כי האירוע חריג להתנהלותו והוא אף ניסה לתקן את הנזק שגרם הן בניסיון לקיים הליך צדק מאחה עם המתלוננת, הן בכך שהעתיק את מקום מגוריו, על מנת לצמצם את חוסר הנוחות שלה מהימצאות בקרבתו. עוד שקלתי את הצער, החרטה והרצון להפיק

לקחים שהפגין הנאשם, כפי שאף עולה מתוך מכתב מנהל הכולל בו הוא לומד.

25. לא ניתן להתעלם מהעובדה כי העבירה בוצעה על רקע משבר נפשי ממנו סבל הנאשם, ומהעובדה כי הוא סובל ממחלת נפש כרונית, אך אינו מקבל טיפול פסיכיאטרי הנחוץ לו. תואר כי הנאשם פנה לטיפול אלטרנטיבי, וכן נטען כי הנאשם הביע נכונות לשוב ולקבל טיפול פסיכיאטרי, ואולם לא ברור האם הנאשם אמנם שב לקבל טיפול כאמור. הגם שהדבר נטען בחצי פה בדיון שהתקיים ביום 4.10.18, לא הובאה כל ראיה לכך שהנאשם חידש מפגשיו עם הפסיכיאטר ומקבל טיפול תרופתי לו הוא זקוק, וממילא לא ניתן להעריך את השפעתו הממתנת של טיפול זה, ככל שאכן מתקיים. הפסקת הטיפול הפסיכיאטרי, והעובדה כי ההתמדה בטיפול זה תלויה ברצונו של הנאשם, כמו גם העמדה שהביע לפני שירות מבחן בנוגע לנזקקותו לטיפול, מהוות גורמי סיכון להישנות התנהגות אלימה. אלה מחייבים מתן משקל מסוים, אף אם מוגבל, לשיקולי הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

26. לנוכח האמור לעיל יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר בפועל.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלוננת, עדת תביעה 1 בכתב האישום המתוקן בסך 8,000 ₪. הפיצוי ישולם בשמונה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.2.19 והבאים עד ל- 1 בכל חודש עוקב.

27. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

28. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב טבת תשע"ט, 30 דצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.